

Επικαιρότητα εν συντομία...

Επικαιρότητα εν συντομία...

Επιμέλεια: Νίκη Καραγιάννη, Γιώργος Χατζηστυλλής, Ευαγγελία Κουρτζίδη, Αναστασία Παρέσογλου, Αικατερίνη-Χριστίνα Ψαρά, προπτυχιακοί φοιτητές της Νομικής Σχολής, Βοηθοί Συντακτικής Ομάδας

Το δικαστήριο του Αρείου Πάγου δημοσίευσε μία πολύπλευρα ενδιαφέρουσα απόφαση σχετικά με βίντεο ερωτικού περιεχομένου που αναρτήθηκαν, χωρίς τη συγκατάθεση της παθούσας, στο διαδίκτυο. Σύμφωνα με το ιστορικό της υπόθεσης, ο κατηγορούμενος αποθήκευε και μετέφερε στον ηλεκτρονικό του υπολογιστή αρχείο με βιντεοσκοπημένες ερωτικές συνευρέσεις, αφού πρώτα προέβαινε στο "μοντάρισμά" του, ώστε να αποκοπούν οι σκηνές που εμφανιζόταν ο ίδιος και να εμφανίζεται μόνο το πρόσωπο και το γυμνό σώμα της παθούσας. Στη συνέχεια, το μετέδωσε στο διαδίκτυο χωρίς να έχει το δικαίωμα και χωρίς τη συναίνεση της. Το Ανώτατο δικαστήριο τον έκρινε ένοχο για τις πράξεις της μετάδοσης κατ' εξακολούθηση σε τρίτα μη δικαιούμενα πρόσωπα αρχείων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με σκοπό να βλάψει τρίτον, με το σκεπτικό ότι η μαγνητοσκοπήση δια ψηφιακής κάμερας συσκευής κινητής τηλεφωνίας δημιουργία οπτικοακουστικού υλικού της ερωτικής συνεύρεσης δύο προσώπων αποτελεί αξιόποινη πράξη δυνάμει του Ν. 4624/2019 περί των προσωπικών δεδομένων. Για την πραγμάτωση της αντικειμενικής υπόστασης του υπό εξέταση αδικήματος, το δικαστήριο, με την απόφαση 686/2021, αποφάνθηκε ότι συντρέχει η κακουργηματική μορφή παράβαση του άρθρου 38 παρ. 4 του Ν. 4624/2019. Οι δικαστές έκριναν ότι συντρέχει στο πρόσωπο του δράστη το πρόσθετο στοιχείο του σκοπού πρόκλησης βλάβης τρίτου από την παράβαση προσωπικών δεδομένων, με τη μορφή της μη περιουσιακής ηθικής ζημίας, χωρίς πρόβλεψη ποσοτικού ορίου, καθότι ο νόμος διαχωρίζει σαφώς την έννοια της περιουσιακής ζημίας από την έννοια της βλάβης του υποκειμένου των δεδομένων, την οποία δεν περιόρισε ποσοτικά.

Νίκη Καραγιάννη

Στα τέλη του Φεβρουαρίου 2022, η βελγική κυβέρνηση προχώρησε στην ανακοίνωση μίας ιδιαίτερα πρωτοποριακής συμφωνίας για την εφαρμογή ενός πακέτου μεταρρυθμίσεων στον κλάδο του εργατικού δικαίου, προκειμένου να καταστεί η εγχώρια αγορά εργασίας περισσότερο ευέλικτη. Απώτερος στόχος είναι η οικονομία να γίνει πιο αποδοτική και ανταγωνιστική και να αυξηθεί η απασχολησιμότητα της χώρας στο 80%, δεδομένου ότι το Βέλγιο υστερεί, συγκριτικά με άλλα κράτη της Ευρώπης, στον τομέα αυτό. Η συμφωνία στην οποία κατέληξε η πολυκομματική κυβέρνηση συνασπισμού της χώρας περιλαμβάνει ένα σύνολο μέτρων με το οποίο κατοχυρώνεται, αφενός, το δικαίωμα στην τετραήμερη εργασία ως εργασία πλήρους απασχόλησης χωρίς μείωση αποδοχών και, αφετέρου, το δικαίωμα αποσύνδεσης των εργαζομένων από τις ηλεκτρονικές τους συσκευές εργασίας μετά το πέρας του συμφωνημένου ωραρίου. Αξιολογώντας το πρώτο σκέλος των νέων μέτρων, το σχέδιο νόμου θα επιτρέπει στους εργαζομένους να ζητούν γραπτώς να εργαστούν τέσσερις ημέρες την εβδομάδα, με διατήρηση του εβδομαδιαίου ωραρίου πλήρους απασχόλησης στις 38 ώρες και με κατοχύρωση μίας επιπλέον ημέρας άδειας. Οι ώρες εργασίας μπορεί να ποικίλλουν με μέγιστο όριο τις 9,5 ώρες την ημέρα, εάν αυτό ορίζεται από τους κανονισμούς εργασίας, ή τις 10 ώρες την ημέρα, εφόσον προβλέπεται σε συλλογική σύμβαση εργασίας. Το αίτημα για την υλοποίηση της τετραήμερης εβδομάδας εργασίας πρέπει να προέρχεται από τον ίδιο τον εργαζόμενο αλλά οι εργοδότες θα εξακολουθούν να έχουν το δικαίωμα να το απορρίψουν, υπό τον όρο να αιτιολογήσουν βάσιμα την άρνησή τους γραπτώς.

**Κακουργηματική
παράβαση
προσωπικών
δεδομένων
(ΑΠ 686/2021)**

**Belgian Labour
Deal**

Νέα και ανακοινώσεις

Σε δεύτερο επίπεδο, το δικαίωμα αποσύνδεσης από την εργασία, που εφαρμόζεται στον δημόσιο τομέα με ισχύ από την 1η Φεβρουαρίου 2022, βρίσκει, με τη νέα συμφωνία, τον δρόμο της επέκτασης και στον ιδιωτικό τομέα. Εργοδότες με είκοσι ή περισσότερους υπαλλήλους δεν θα επιτρέπεται πλέον να απαιτούν από τους υπαλλήλους τους να χειρίζονται μηνύματα ή να απαντούν σε κλήσεις εκτός των ωρών εργασίας, με το εύρος αυτού του δικαιώματος να μπορεί να προσαρμοστεί με συμφωνία μεταξύ των επιχειρήσεων και των αντίστοιχων αναγνωρισμένων συνδικάτων. Το συγκεκριμένο μέτρο καθίσταται επιβεβλημένο αν λάβει κανείς υπόψη ότι τα όρια μεταξύ εργασίας και ιδιωτικής ζωής γίνονται ολοένα και πιο δυσδιάκριτα, με αποτέλεσμα η σωματική και ψυχική υγεία του εργαζομένου να χρήζει αυξημένης προστασίας.

Τέλος, στο κείμενο της υπό εξέταση συμφωνίας ρυθμίζεται η εργασία στις ψηφιακές πλατφόρμες. Με οδηγό την πρόσφατη πρόταση οδηγίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι μεταρρυθμίσεις που προτείνονται επιδιώκουν να παρέχεται πρόσθετη προστασία για τους εργαζομένους στις πλατφόρμες (πρβλ. Uber, κ.α.), ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς τους, καθώς προτείνεται να δικαιούνται όλοι κοινωνική ασφάλιση για εργατικά ατυχήματα από την εργοδότη εταιρεία της πλατφόρμας. Συνοπτικά, η βελγική αυτή εργασιακή συμφωνία εισηγείται καινοτομίες στον τομέα της εργασίας και εξελίσσει πολύπλευρα το υφιστάμενο εργατικό δίκαιο της χώρας με μέτρα που ευνοούν και διευκολύνουν την θέση των μισθωτών εργαζομένων. Τα μέτρα αυτά, όσο θετικά και αν είναι, δεν έχουν τεθεί ακόμα σε εφαρμογή, καθώς προβλέπεται να ζητηθεί η γνώμη των κοινωνικών εταίρων και η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου για την οριστικοποίησή τους και κατόπιν να ενταχθούν στην εθνική νομοθεσία, γεγονός που δεν αποκλείει να απαιτείται προσαρμογή ορισμένων τμημάτων της συμφωνίας πριν από τη μεταφορά της στη νομοθεσία.

Νίκη Καραγιάννη

Αναφορικά με την αίτηση του Χατζηϊωάννου για την έκδοση εντάλματος Certiorari κ.ά.,

Πολιτικές Αιτήσεις που αφορούν στα Τηλεπικοινωνιακά Δεδομένα αρ. 97/18, 127/18, 140/19-143/19, 154/19, 169/19, 36/20 και 46/20, 27/10/2021, ECLI:CY:AD:20 21:D487

Κατά το Ποινικό Δίκαιο ένα από τα σημαντικότερά όπλα της Αστυνομίας στο στάδιο της διερεύνησης και εξιχνίασής ενός εγκλήματος είναι η δυνατότητα εξασφάλισης πρόσβασης στα τηλεπικοινωνιακά δεδομένα του υπόπτου. Αυτή η δυνατότητα παρέχεται στην Αστυνομία σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου περί Διατήρησης Τηλεπικοινωνιακών Δεδομένων με Σκοπό την Διερεύνηση Σοβαρών Ποινικών Αδικημάτων του 2007, Ν.183 (I)/2007. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 4(1) του Νόμου, πρέπει να υπάρχει εξασφάλιση σχετικού δικαστικού εντάλματος. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 5 του Νόμου, κάθε πάροχος υπηρεσιών, με την παρουσίαση του εν λόγω διατάγματος, υποχρεούται να θέσει, αμέσως και χωρίς οποιαδήποτε αδικαιολόγητη καθυστέρηση, στη διάθεση του αστυνομικού ανακριτή όλα τα δεδομένα που καθορίζονται στο διάταγμα.

Με το ζήτημα αυτό ασχολήθηκε το Ανώτατο Δικαστήριο της Κύπρου στην από 21/10/2021 απόφασή του επί των προαναφερόμενων αιτήσεων, με τις οποίες επιδιωκόταν η έκδοση εντάλματος certiorari προς ακύρωση, αντιστοίχως, εντάλματος έρευνας, διατάγματος αποκάλυψης τηλεπικοινωνιακών δεδομένων και εντάλματος σύλληψης. Οι αιτητές ισχυρίζονταν ότι ο εν λόγω νόμος συγκρούεται με τα άρθρα 15 και 17 του Κυπριακού Συντάγματος, καθώς και με το άρθρο 8 της ΕΣΔΑ. Σχετική αναφορά έγινε και στην Οδηγία της Ε.Ε. 2002/58/EK, στην οποία εστίασε το Ανώτατο Δικαστήριο, με την πλειοψηφία των δικαστών να κρίνουν ότι η νομοθεσία αντιβαίνει, ως προς ορισμένα άρθρα της, στην Οδηγία 2002/58/EK. Το Δικαστήριο ανέφερε αυτολεξεί ότι: «σε σχέση με το θέμα της διατήρησης των δεδομένων δυνάμει του Νόμου, απουσιάζουν οι απαιτούμενοι ρητώς περιορισμοί με την έννοια της στόχευσης συγκεκριμένων ομάδων ατόμων ή τοποθεσιών. Μη υπάρχοντων τέτοιων περιορισμών, ο Νόμος έχει καθολική εφαρμογή σε όλους τους συνδρομητές και εγγεγραμμένους χρήστες των μέσων ηλεκτρονικής επικοινωνίας αδιακρίτως, σε όλη την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η εκτίμηση της εγκυρότητας ενός μέτρου, το οποίο, ενώ επηρεάζει δικαιώματα, μπορεί να δικαιολογείται στο πλαίσιο της επιδίωξης κάποιου νόμιμου σκοπού, όπως η καταστολή του σοβαρού εγκλήματος, απολήγει, τελικά, σε ζήτημα αναλογικότητας. Το μέτρο, δηλαδή, δεν πρέπει να εκπίπτει των ορίων του απολύτως αναγκαίου για την επίτευξη τους νομίμως επιδιωκόμενου σκοπού της νομοθεσίας. Η στοχευμένη διατήρηση δεδομένων σε αυτό φαίνεται να αποσκοπεί» «παρόλο

Επικαιρότητα εν συντομία...

που η προστασία των τηλεπικοινωνιακών δεδομένων δεν είναι απόλυτη, ο εθνικός νομοθέτης υποχρεούνται να εφαρμόσει την Οδηγία κατά τρόπο που να είναι συμβατός με τον Χάρτη της ΕΕ».

Αν και η εν λόγω απόφαση χρειάζεται πολλές σελίδες για να σχολιαστεί, σε αυτήν τη σύντομη παρουσίαση θα αρκιστούμε στα πρακτικά αποτελέσματά της, θέτοντας παράλληλα ορισμένους προβληματισμούς. Καταρχάς ένα σημαντικό ζήτημα είναι η τύχη των προσώπων που έχουν ήδη καταδικαστεί στη βάση μαρτυρίας η οποία εξασφαλίστηκε βάσει μη συνταγματικής νομοθεσίας, τη στιγμή που έχει χαθεί το δικαίωμα για έφεση διότι παρήλθε η χρονική προθεσμία για την άσκησή της. Αυτό που θα πρέπει να απασχολήσει κυρίως την Εισαγγελία στο παρόν στάδιο είναι ο τρόπος αντιμετώπισης και χειρισμού υποθέσεων στις οποίες η λήψη της μαρτυρίας ομοιάζει με τα δεδομένα της πιο πάνω υπόθεσης και ο πυρήνας της είναι η εκτέλεση του διατάγματος.

Συμπερασματικά πρέπει να λεχθεί ότι η εν λόγω υπόθεση χρήζει προβληματισμού όσον αφορά τους θεσμούς που έχει στα χέρια της η Αστυνομία. Όμως καταδεικνύεται ως αποτέλεσμα και το ότι η νομοθετική εξουσία δεν έλαβε σοβαρά υπόψη την Οδηγία 2006/24/ΕΚ (η οποία τροποποίησε την Οδηγία 2002/58/ΕΚ), όπως όφειλε. Γενικότερα καταδεικνύεται η ολιγωρία των αρμόδιων κρατικών φορέων στο να λάβουν υπόψη τη σχετική νομοθεσία και νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

Γιώργος Χατζηστυλλής

Στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων βρέθηκε το άρθρο 191 του Ποινικού Κώδικα, όπως αυτό τροποποιήθηκε με τον ν. 4855/2021 (ΦΕΚ Α' 215, 12.11.2021) για τις «Τροποποιήσεις του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας». Η εν λόγω διάταξη αφορά στο ζήτημα της διασποράς ψευδών ειδήσεων. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του άρθρου 36 του προαναφερθέντος νόμου, «με την προτεινόμενη διάταξη συμπεριλαμβάνεται ρητά και η δημόσια υγεία, προσθήκη αναγκαία, καθώς, κατά τη διάρκεια της πανδημίας του κορωνοϊού COVID 19, έχουν παρατηρηθεί φαινόμενα εκτεταμένης διασποράς ειδήσεων και πρόκλησης ανησυχίας και πανικού στους πολίτες ιδίως για θέματα δημόσιας υγείας...». Συνεπώς, η ανωτέρω τροποποίηση συνδέεται, μεταξύ άλλων, με την πανδημία που εξακολουθεί να ταλανίζει την ανθρωπότητα και την ανάγκη για υπεύθυνη ενημέρωση, ιδίως στα θέματα δημόσιας υγείας. Με αφορμή τα ανωτέρω, η Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων προέβη σε ορισμένες παρατηρήσεις, ενώ δε δίστασε να προβάλλει τις επιφυλάξεις της για αρκετά σημεία του άρθρου.

Πιο συγκεκριμένα, επισημαίνει επί της αρχής ότι η επαναφορά της ρύθμισης γίνεται με αυστηρότερη διατύπωση από εκείνη του ίσχυε προ του νόμου 4619/2019 και υπογραμμίζει τη μετατροπή του αδικήματος από έγκλημα βλάβης σε έγκλημα αφηρημένης διακινδύνευσης. Όπως επεξηγείται στην ανακοίνωση της Ένωσης, το προϊσχύσαν περιεχόμενο έθετε ως προϋπόθεση για την τέλεση της αξιόποινης πράξης την επί της ουσίας πρόκληση ανησυχίας ή φόβου σε αόριστο αριθμό προσώπων -ή και σε ορισμένο κύκλο ή κατηγορία- εν αντιθέσει με τη νέα μορφή του αδικήματος που αρκείται στη δυνατότητα επέλευσης αυτού του αποτελέσματος. Ακολούθως, γίνεται ειδική μνεία στην έννοια του κλονισμού της εμπιστοσύνης του κοινού στην ευρύτερη «δημόσια τάξη» εξαιτίας μιας ψευδούς ειδήσης, ως στοιχείου της αντικειμενικής υπόστασης της ποινικώς κολάσιμης πράξης και τονίζεται ότι αποτελεί μη μετρήσιμο μέγεθος ενώ αναδεικνύεται και η δυσχέρεια της διάκρισης μεταξύ της αλήθειας και του ψεύδους, υπό την έννοια ότι, σε πληθώρα περιπτώσεων, μια ψευδής ειδήση εμπεριέχει και στοιχεία αλήθειας.

Και προχωρεί ένα βήμα ακόμη η Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων υπογραμμίζοντας την επιτακτική ανάγκη της παράλειψης θέσπισης μιας αλήθειας κρατικής και αποκλειστικής, στο όνομα της οποίας δίδεται οποιαδήποτε αποκλίνουσα άποψη, διότι μια τέτοια πρακτική ακροβατεί επικίνδυνα με τα όρια της λογοκρισίας. Αλλά και περαιτέρω προστίθεται στο νέο άρθρο 191 ΠΚ στους προστατευόμενους τομείς η δημόσια υγεία, ενώ υποσκελιζονται άλλοι (λ.χ. οι διεθνείς σχέσεις).

Η ανωτέρω ανακοίνωση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ο σκοπός της ρύθμισης έγκειται στη δίωξη τοποθετήσεων αναφορικά με τη διαχείριση της πανδημίας, την υποχρεωτικότητα ή μη

Διασπορά Ψευδών Ειδήσεων: τροποποίηση του άρθρου 191 Π.Κ.

Νέα και ανακοινώσεις

του εμβολιασμού και έτερα παραπλήσια θέματα. Όμως, ήδη από την αρχαιότητα, η επιστήμη συλλήβδην βασίστηκε στον πλουραλισμό, τη διχογνωμοσύνη και τη διαλεκτική σύνθεση της θέσης και της αντίθεσης. Άλλωστε, είναι γεγονός ότι έχουν πλέον επαληθευτεί επιστημονικές απόψεις που σε μια ιστορική περίοδο υπήρξαν αιρετικές και έχουν καταρριφθεί άλλες που θεωρούντο αδιάσειστες. Υπό αυτό το πρίσμα επισημαίνει η Ένωση ότι οι αμφιλεγόμενες απόψεις είναι επιβεβλημένο να λαμβάνονται υπόψη σύμφωνα με τα διδάγματα της επιστήμης, τον ορθολογισμό και την παιδεία και όχι με ποινική καταστολή, με κίνδυνο παρακώλυσης της πρόοδου της επιστήμης και της ελευθερίας του λόγου. Μάλιστα, όπως εύστοχα αναφέρεται: «Είναι προτιμότερο να ακουστεί και κάτι ψευδές παρά να φιμωθούν εκατό αλήθειες». Όσον αφορά τον όρο «ανησυχία», η Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων επισημαίνει ότι αποτελεί ένα συναισθημα ήσσονος έντασης συγκριτικά με το «φόβος» που δεν είναι ικανό να δικαιολογήσει επερχόμενες ενέργειες των πολιτών. Σχετικά με την επιβολή ποινής στον «πραγματικό ιδιοκτήτη ή εκδότη», θεωρεί ότι η ex officio ποινική ευθύνη, λόγω της γενικοπροληπτικής λειτουργίας της ποινής, πλήττει καιρία την ελευθερία του Τύπου.

Καταληκτικά, η Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων προβάλλει την άποψη ότι η τροποποίηση του άρθρου και ο τρόπος τυποποίησης του εγκλήματος συνιστούν οπισθοδρόμηση, διότι διευρύνεται το αξιόποινο, εισάγεται εκ νέου η υποκειμενική κρίση της προσφορότητας της είδησης μέσω της αναφοράς στην πρόκληση ανησυχίας, φόβου και κλονισμού της εμπιστοσύνης των πολιτών και περιορίζονται δραστικά τα δικαιώματα των άρθρων 5 και 14 του Συντάγματος, καθώς επίσης και του άρθρου 11 § 1 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ευαγγελία Κουρτζίδα

Νέο νομικό πλαίσιο για την ευζωία των ζώων συντροφιάς (Ν.4830/2021)

Δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ο νόμος 4830/2021 (ΦΕΚ Α' 169, 18.09.2021) που αφορά το «Νέο πλαίσιο για την ευζωία των ζώων συντροφιάς - Πρόγραμμα «ΑΡΓΟΣ». Πρόκειται για μια απαραίτητη και ευθύβολη νομοθετική πρωτοβουλία, δεδομένου ότι καθιερώνει υπό σύγχρονη οπτική ένα σαφές και συνεκτικό κανονιστικό σύνολο ρυθμίσεων που αποσκοπούν στην αποτελεσματική προάσπιση των ζώων συντροφιάς. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου, επιδιώκεται η ενίσχυση της υπεύθυνης ιδιοκτησίας των ζώων συντροφιάς και η θέσπιση αυστηρών κανόνων για τη διασφάλιση της ευζωίας των δεσποζόμενων και των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, με τη στρατηγική διαχείρισής τους. Ο σκοπός αυτός υπηρετείται με τη συντονισμένη συνεργασία του Κράτους, της τοπικής αυτοδιοίκησης, των επιστημόνων και των φιλοζωικών οργανώσεων. Ειδικότερα, έχουν αποτυπωθεί στον νόμο οι πέντε διεθνώς αναγνωρισμένες ελευθερίες των ζώων, ήτοι η ελευθερία από την πείνα και τη δίψα, η ελευθερία από άσκοπη ταλαιπωρία και καταπόνηση, η ελευθερία από πόνο, τραυματισμό και ασθένεια, η ελευθερία από φόβο και αγωνία και η ελευθερία έκφρασης μιας φυσιολογικής συμπεριφοράς. Επιπλέον, θεσμοθετείται το Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς που περιλαμβάνει τον ψηφιακό φάκελο υγείας (ηλεκτρονικό βιβλιάριο) με τα στοιχεία της υγείας, της ταυτότητας και της αναπαραγωγής του ζώου, καθώς και την ταυτότητα του ιδιοκτήτη/εκτροφέα/αναδόχου, ενώ το ιατρικό ιστορικό των ζώων θα είναι διαρκώς προσβάσιμο σε ψηφιακή μορφή τόσο για τους ιδιοκτήτες και όσο και για τους κτηνιάτρους. Προβλέπονται, επίσης, Μητρώο Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων, Μητρώο Καταφυγίων, Μητρώο επαγγελματιών και ερασιτεχνών εκτροφέων, Πανελλήνια Πλατφόρμα Υιοθεσίας Αδέσποτων Ζώων Συντροφιάς και Μητρώο Εθελοντικής Αιμοδοσίας Ζώων Συντροφιάς.

Με τις νέες ρυθμίσεις, η αναπαραγωγή θα πραγματοποιείται υπό προϋποθέσεις και, συγκεκριμένα, παρέχεται άδεια στον ιδιοκτήτη δεσποζόμενου για μια αναπαραγωγή σε όλη τη ζωή του ζώου, άδεια σε ερασιτέχνες εκτροφείς για αναπαραγωγή με όρια και προϋποθέσεις, καθιερώνεται ανώτατος αριθμός από γέννες ανά ζώο, και υποχρεωτική στειρώση σε κάθε άλλη περίπτωση -εξαιρούνται οι περιπτώσεις που φέρουν αντίθετη ιατρική γνωμάτευση-. Κατόπιν, εισάγεται η απαγόρευση πώλησης σκύλων και γατών από pet shops και δημοσίευσης αγγελιών για ζευγάρισμα, ενώ είναι επιβεβλημένη η πώληση/διάθεση ζώων συντροφιάς μόνο από εγκεκριμένους επαγγελματίες ή αδειοδοτημένους εκτροφείς και ιδιοκτήτες.

Επικαιρότητα εν συντομία...

Περαιτέρω, διευρύνεται, ο κατάλογος των πράξεων που περιλαμβάνονται στην έννοια της κακοποίησης, με τις περιπτώσεις εγκατάλειψης, πυροβολισμού, ειούσιου τραυματισμού και δηλητηρίασης. Παράλληλα, αυστηροποιούνται τόσο οι ποινικές κυρώσεις για σοβαρής απαξίας πράξεις κακοποίησης όσο και τα πρόστιμα για σοβαρές διοικητικές παραβάσεις, εισάγονται διοικητικά πρόστιμα για τις νέες παραβάσεις και θεσπίζεται ηλεκτρονικό μητρώο στην Εισαγγελία Αθηνών, στο οποίο καταχωρούνται όσοι έχουν ποινική καταδίκη για κακοποίηση ζώων. Το Μητρώο ενημερώνεται με μέριμνα και των κατά τόπο Εισαγγελέων και η εγγραφή παραβάτη εμποδίζει την καταχώρισή του ως ιδιοκτήτη ζώου στο ΕΜΖΣ. Ταυτόχρονα, κάθε δήμος, υποχρεούται να εφαρμόζει ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα διαχείρισης αδέσποτων, που περιλαμβάνει την περισυλλογή τους, τη σήμανση και ηλεκτρονική καταγραφή, τη στείρωση και περιθάλψη, τη φιλοξενία, την υιοθεσία, σε συνεργασία με τις Φιλοζωικές (διευκρινίζεται η απαγόρευση καταβολής αντιτίμου για την πραγματοποίηση υιοθεσιών, εξαιρουμένων των εξόδων μετακίνησης, σίτισης ή ιατρικής φροντίδας των ζώων), και την αποτέφρωση. Στο ίδιο μήκος κύματος, προβλέπονται κίνητρα από τους Δήμους, ώστε οι πολίτες – ιδιοκτήτες ζώων να φροντίζουν καλύτερα τα κατοικίδια τους, π.χ. voucher για σήμανση, καταγραφή και στείρωση και μείωση δημοτικών τελών έως και 10% για επιμελείς ιδιοκτήτες. Στις καινοτομίες του νέου νόμου εντάσσεται και η σύσταση Ειδικής Επιτροπής Παρακολούθησης της εφαρμογής των ανωτέρω, με τη συμμετοχή εκπροσώπων της ΚΕΔΕ, του Συνηγόρου του Πολίτη και των Φιλοζωικών Οργανώσεων, η καθιέρωση δυνατότητας παράστασης των φιλοζωικών σωματείων προς υποστήριξη της κατηγορίας μετά από παρέμβαση της Ολομέλειας των Προέδρων Διηγορικών Συλλόγων Ελλάδος και φιλοζωικών οργανώσεων, και η δημοσίευση ετήσιας έκθεσης από κάθε Δήμο αλλά και η δυνατότητα παρακράτησης Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων έως και 6 μήνες, σε ετήσια βάση, με απόφαση του ΥΠΕΣ, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Συνακόλουθα, βελτιώνεται η εκπαίδευση και ενημέρωση των δημοτικών υπαλλήλων που περισυλλέγουν αδέσποτα ζώα, καθώς και των Αξιωματικών και Λιμενοφυλάκων για θέματα κακοποίησης ζώων. Τέλος, αναπτύσσεται ψηφιακή εφαρμογή, καθώς και πενταψήφιος αριθμός καταγγελιών για τη διευκόλυνση αναφοράς περιστατικών κακοποίησης ζώων, καθώς και κάθε παράβασης του νομικού πλαισίου για την προστασία των ζώων συντροφιάς.

Ευαγγελία Κουρτζίδα

Η απόπειρα διακρίνεται σε πρόσφορη και σε απρόσφορη. Πρόσφορη απόπειρα υπάρχει όταν η πράξη του δράστη είναι δυνατόν να βλάψει το έννομο αγαθό, δηλαδή όταν η πράξη αυτή αντικειμενικά μπορεί να οδηγήσει στην πλήρωση της αντικειμενικής υπόστασης του εκάστοτε αδικήματος. Απρόσφορη απόπειρα υφίσταται όταν, εξαιτίας του μέσου που χρησιμοποιήθηκε ή του αντικειμένου κατά του οποίου στράφηκε ο δράστης ή του υποκειμένου, ή λόγω ευήθειας, είναι αδύνατο, είναι αποκλεισμένη η πιθανότητα να υποστεί βλάβη το έννομο αγαθό. Το ζήτημα της απρόσφορης απόπειρας και πιο συγκεκριμένα η ποινικοποίησή της, έχει απασχολήσει ιδιαίτερα τη νομική επιστήμη. Αναλυτικότερα, πριν από τη ψήφιση του νέου ΠΚ (ν. 4619/2019 ΦΕΚ Α' 95/11.06.2019), απρόσφορη απόπειρα τελούσε όποιος «επιχείρησε να εκτελέσει κακούργημα ή πλημμέλημα με μέσο ή κατά αντικείμενου τέτοιας φύσης ώστε να αποβάνει απολύτως αδύνατη η τέλεση των εγκλημάτων αυτών». Όμως, ο νόμος 4619/2019 που κατήργησε τον ΠΚ του 1950, κατήργησε και το άρθρο 43 που αφορούσε στην απρόσφορη απόπειρα. Ο λόγος της κατάργησης αυτής, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση του ν. 4619/2019, είναι ότι ο νομοθέτης έκρινε ότι η τιμωρία της πράξης απρόσφορης απόπειρας τιμωρεί το φρόνημα, κάτι το οποίο συνιστά εκτροπή από τις αρχές του αντικειμενικού αδικού. Επιπλέον, ο δράστης δεν δημιουργεί κίνδυνο για κανένα έννομο αγαθό, δεν διαταράσσει την ειρηνευμένη κατάσταση του και, έτσι, εμφανίζεται καταχρηστική η ποινικοποίηση της πράξης του που στην πραγματικότητα είναι το ίδιο το φρόνημά του. Όμως, αυτή η κατάργηση του αξιοποίνου της απρόσφορης απόπειρας προκάλεσε έντονες αντιδράσεις και «σοβαρό κενό τιμωρησης». Έτσι, με τον νόμο 4855/2021 (ΦΕΚ Α' 215/12.11.2021) πραγματοποιήθηκε η

Η επαναφορά της απρόσφορης απόπειρας στον Ποινικό Κώδικα με τον Ν. 4855/2021

Νέα και ανακοινώσεις

επαναφορά της απρόσφορης απόπειρας. Το βασικό επιχείρημα ήταν ότι πολλές περιπτώσεις απρόσφορης απόπειρας διαταράσσουν σοβαρά την έννομη τάξη. Χαρακτηριστικό παράδειγμα συνιστά η περίπτωση του δράστη, ο οποίος αποπειράται να σκοτώσει τον γείτονά του αγνώστως ότι δεν έχει τοποθετήσει στο όπλο του φυσίγγια (απρόσφορη απόπειρα λόγω μέσου) ή όταν ο δράστης πυροβολεί άλλον με ανθρωποκτόνο πρόθεση αλλά αυτός είναι ήδη νεκρός (απρόσφορη απόπειρα λόγω αντικειμένου). Νομικά ενδιαφέρουσες είναι μόνο η απρόσφορη απόπειρα λόγω μέσου ή αντικειμένου. Έτσι, η απρόσφορη απόπειρα λόγω μέσου ή αντικειμένου τιμωρούνται με την ποινή του άρθρου 83 ΠΚ, μειωμένη κατά το ήμισυ και η απρόσφορη απόπειρα από ευήθεια ή λόγω υποκειμένου μένουν ατιμώρητες.

Αναστασία Παρέσογλου

Στη Γερμανία, μία ανήλικη, εκπροσωπούμενη από τους γονείς της, άσκησε αγωγή κατά του Δήμου της Κολωνίας, ο οποίος διαχειριζόταν τον παιδικό σταθμό που φοιτούσε, διότι αναγκάστηκε να παραμείνει σε καραντίνα για δύο περίπου εβδομάδες (10-22 Μαρτίου 2021) εξαιτίας κρούσματος Covid 19 που εντοπίστηκε εκεί, με αποτέλεσμα να εμφανίσει νευρικότητα, ανησυχία και διαταραχές ύπνου. Με την αγωγή της, ζήτησε 3.000 ευρώ για την αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που υπέστη, η οποία είχε, κατά τους ισχυρισμούς της, αιτιώδη συνάφεια με το προληπτικό μέτρο της καραντίνας που επιβλήθηκε. Το Δικαστήριο απέρριψε την αγωγή της ανήλικης ενάγουσας, διότι έκρινε ότι δεν συντρέχει ούτε παρανομία ούτε πταίσμα. Όντως, οι Δημοτικές Αρχές δεν παρανόμησαν, ενήργησαν κατά την κείμενη νομοθεσία για την πανδημία και επέβαλαν περιοριστικά μέτρα μόνο σε κάθε στενή επαφή του κρούσματος. Η ενάγουσα βρισκόταν όντως σε στενή επαφή με το επιβεβαιωμένο με PCR test κρούσμα και ευλόγως υποχρεώθηκε για δύο εβδομάδες να παραμείνει στο σπίτι της δίχως επισκέψεις.

Αξιίζει να σημειωθεί ότι ανάλογη θα ήταν η κρίση της υπόθεσης και υπό το ελληνικό δίκαιο. Πιο συγκεκριμένα, η στοιχειοθέτηση της αστικής ευθύνης του Κράτους, κατά τα άρθρα 105, 106 ΕισΝΑΚ, 932 και 57 ΑΚ, απαιτεί παράνομη ζημιολογία συμπεριφορά από όργανο της Διοίκησης ή από ΝΠΔΔ και η οποία να βρίσκεται σε πρόσφορη αιτιώδη συνάφεια με τη ζημία που προκλήθηκε. Πταίσμα στο πρόσωπο του ζημιωθέντος και πιο συγκεκριμένα του οργάνου της Δημόσιας διοίκησης ή του ΝΠΔΔ δεν απαιτείται, δηλαδή η ευθύνη του είναι αντικειμενική. Στην εν λόγω περίπτωση δεν υφίσταται παρανομία, σφάλμα του Δήμου, διότι ενήργησε εφαρμόζοντας την κείμενη νομοθεσία και έτσι, επειδή οι ανωτέρω προϋποθέσεις πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά, το αρμόδιο Ελληνικό δικαστήριο θα απέρριπτε και αυτό μία ανάλογη αγωγή. Περαιτέρω, ως προς την θεμελίωση της ευθύνης του Κράτους από νόμιμες ενέργειες των οργάνων του, επισημαίνεται ότι αυτή προϋποθέτει ιδιαίτερη και σπουδαία βλάβη που συνιστά υπέρμετρη θυσία του ζημιωθέντος για το κοινωνικό σύνολο (ΣτΕ Ολομ 1501/2014). Σε αυτήν την υπόθεση, με βάση τα υπό κρίση πραγματικά περιστατικά, η καραντίνα διαρκείας δύο εβδομάδων δεν φαίνεται να συνιστά ιδιαίτερη βλάβη ούτε υπέρμετρη θυσία του νηπίου.

Αναστασία Παρέσογλου

Η Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, σε συνεδρίασή της, ασχολήθηκε με το ζήτημα της εμφάνισης δικηγόρων στα ΜΜΕ στο πλαίσιο διεξαγωγής δικών ή εκκρεμών υποθέσεων, οι οποίες είναι κυρίως ποινικού ενδιαφέροντος και προσελκύουν την προσοχή της κοινής γνώμης. Η ίδια, στην ανακοίνωσή της, καταδίκασε συμπεριφορές δικηγόρων οι οποίοι, με τις εμφανίσεις τους σε τηλε-δίκες, αποσκοπούν στην επαγγελματική τους διαφήμιση με αθέμιτο τρόπο, την ευρύτερη προβολή τους και την άγρα πελατείας, ακόμη και με κίνδυνο παραπλάνησης ή σύγχυσης της κοινής γνώμης. Τέτοιες συμπεριφορές δεν συνάδουν ούτε με τον Κώδικα των Δικηγόρων ούτε με τον Κώδικα Δεοντολογίας του Δικηγορικού Επαγγέλματος, οι οποίοι πρέπει να τηρούνται από όλους όσους ασκούν το δικηγορικό λειτουργήμα. Επιπλέον, κάθε συμπεριφορά, η οποία θίγει την αρχή της μυστικότητας της ποινικής διαδικασίας και το τεκμήριο αθωότητας του κατηγορουμένου είναι παράνομη και πρέπει να αποδοκιμάζεται:- Σύμφωνα με το άρθρο 241 του ΚΠοινΔ, όλες οι ανακριτικές πράξεις, οι

Αποκατάσταση ηθικής βλάβης λόγω καραντίνας (Απόφαση LG Köln 5 01/17/21 της 26/10/2021)

Μερικές σκέψεις για τις «τηλε-δίκες» με αφορμή σχετική απόφαση της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος

Επικαιρότητα εν συντομία...

οποίες εμπίπτουν στο στάδιο της ποινικής προδικασίας, δεν επιτρέπεται να διενεργούνται δημόσια. Αυτή η αρχή αποσκοπεί στο να επιτυγχάνεται η εξιχνίαση των εγκλημάτων από τις αρμόδιες αρχές και στο να μην διασύρεται ο κατηγορούμενος, ανεξάρτητα από την ποινικά κολάσιμη πράξη που έχει διαπράξει. Σε περίπτωση που υπάρξει παραβίαση αυτής της αρχής, το άρθρο 252 ΠΚ προβλέπει τις αντίστοιχες κυρώσεις.

Παράλληλα, άρρηκτα συνδεδεμένο με την αρχή της μυστικότητας της ποινικής προδικασίας είναι το τεκμήριο αθωότητας του κατηγορούμενου, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 48 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, στο άρθρο 6 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και στο άρθρο 71 του ΚΠοινΔ. Το τεκμήριο αθωότητας απορρέει από τις συνταγματικές εγγυήσεις που αφορούν την επιβολή των ποινών (άρθρα 6 και 7 του Συντάγματος), το δικαίωμα στη δίκαιη δίκη (άρθρο 20 του Συντάγματος), καθώς και από την αρχή του κράτους δικαίου (άρθρο 25 του Συντάγματος). Ουσιαστικά, μέσω αυτού ο κατηγορούμενος προστατεύεται κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας έως ότου οι διαστές αποφανθούν αμετάκλητα επί της ενοχής του κατηγορούμενου. Το τεκμήριο αθωότητας απολαμβάνει όχι μόνο ο κατηγορούμενος, αλλά και ο ύποπτος για ένα ποινικό αδίκημα. Στόχος του τεκμηρίου είναι να προστατευτεί η προσωπικότητα του κατηγορούμενου (και του υπόπτου) και να μην ταπεινώνεται και εξευτελίζεται ο ίδιος και οι οικείοι του έως ότου ολοκληρωθεί η σχετική διαδικασία κατά την οποία μπορεί να απαλλαγεί τελικά από τις κατηγορίες που του προσάπτονται. Ο φερόμενος ως δράστης ενός ποινικού αδικήματος δεν αποτελεί αντικείμενο διαπόμπευσης γι' αυτόν τον λόγο χρειάζεται προστασία. Στο πλαίσιο αυτό, η διενέργεια των λεγόμενων «τηλεδικιών» από τα ΜΜΕ με τη συμμετοχή των δικηγόρων οι οποίοι αμφοτέρωι αναλαμβάνουν τον ρόλο του δικαστή και προδικάζουν την έκβαση της δίκης, δεν αποβλέπει στην ενημέρωση της κοινής γνώμης εντός των νομίμων ορίων του δικαιολογημένου ενδιαφέροντος του κοινού, αλλά, στην αύξηση της τηλεθέασης, θέτοντας το τεκμήριο αθωότητας του κατηγορούμενου στη βορά του τηλεοπτικού κοινού. Είναι προφανές ότι τέτοιες ενέργειες αμαυρώνουν την άσκηση του δικηγορικού επαγγέλματος και αποτελούν τροχοπέδη στην ουσιαστική και δίκαιη απονομή της δικαιοσύνης. Η υποχρέωση σεβασμού του τεκμηρίου αθωότητας βαρύνει τους πάντες, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργών της δικαιοσύνης, και των δημοσιογράφων οι οποίοι, πέρα από τους νόμους τους οποίους οφείλουν να τηρούν ως πολίτες, δεσμεύονται και από τον Κώδικα Επαγγελματικής Ηθικής και Κοινωνικής Ευθύνης των δημοσιογράφων-μελών της Ε.Σ.Η.Ε.Α και από τον Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας όπου υπάρχει ρητή πρόβλεψη για τον σεβασμό του τεκμηρίου αθωότητας του κατηγορούμενου. Συνεπώς, τέτοιου είδους τηλε-δικές, τις οποίες, δυστυχώς παρακολουθούμε καθημερινά και οι οποίες παραβιάζουν κατάφωρα τις ανωτέρω θεμελιώδεις αρχές, αφενός είναι πειθαρχικώς ελεγκτέες και, αφετέρου, είναι αποδοκιμαστέες, διότι δεν βρίσκονται σε συμφωνία με τον νομικό πολιτισμό μας και ευτελίζουν την ανθρωπινή αξιοπρέπεια.

Με βάση τα ανωτέρω και υπό την πίεση και της επικαιρότητας υπέβαλε η Ολομέλεια αίτημα της προς την Κυβέρνηση και τον αρμόδιο Υπουργό Δικαιοσύνης για τροποποίηση των πειθαρχικών διατάξεων του Κώδικα Δικηγόρων, ώστε να επανέλθει σε ισχύ ιδίως η δυνατότητα της αυτεπάγγελτης κίνησης της πειθαρχικής διαδικασίας από το αρμόδιο πειθαρχικό όργανο του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, όπως, άλλωστε, συνέβαινε μέχρι και την ισχύ του ν. 4745/2020, προκειμένου να ελκείψουν τέτοια φαινόμενα από το δικηγορικό λειτούργημα.

Αικατερίνη-Χριστίνα Ψαρά

Με τον ν. 4800/2021 (άρθρο 4) προβλέφθηκε η δυνατότητα χρησιμοποίησης των τεχνολογικών μέσων για την έκδοση του συναινετικού διαζυγίου. Με Κοινή Απόφαση των Υπουργών Επικρατείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Δικαιοσύνης (ΦΕΚ Β' 6390/31.12.2021) ο γάμος μπορεί πλέον λυθεί με κοινή ψηφιακή δήλωση, δηλαδή με τη χρήση των τεχνολογικών μέσων, χωρίς να είναι απαραίτητη η φυσική παρουσία των έως τώρα συζύγων και χωρίς να είναι αναγκαία η βεβαίωση γνησίου υπογραφής. Η συγκεκριμένη δυνατότητα παρέχεται μόνο για το

**Άυλο Συναινετικό
Διαζύγιο:
Όλη η νέα διαδι-
κασία**

Νέα και ανακοινώσεις

συναινετικό και όχι για το κατ' αντιδικία διαζύγιο, το οποίο ειδικάζεται από τα αρμόδια δικαστήρια. Πρόκειται για μία πολύ απλή και γρήγορη διαδικασία η οποία γίνεται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας: <https://www.gov.gr/ipiresies/oikogeneia/diazugio/aulosunainetiko-diazugio>. Η παρουσία των δικηγόρων και του συμβολαιογράφου συνεχίζει και είναι απαραίτητη για τη διεκπεραίωση της εν λόγω διαδικασίας.

Ειδικότερα, η διαδικασία έχει ως εξής: Ένας εκ των δικηγόρων συνδέεται στην πλατφόρμα μέσω taxisnet και καταχωρεί τα στοιχεία που απαιτούνται (στοιχεία της ληξιαρχικής πράξης γάμου, ονοματεπώνυμα συζύγων, ΑΜΚΑ, ΑΦΜ και ηλεκτρονικές διευθύνσεις αυτών). Η πλατφόρμα συμπληρώνει αυτόματα και τυχόν στοιχεία που λείπουν, π.χ. αριθμός τέκνων. Έπειτα, μέσω email, ενημερώνονται οι σύζυγοι, ο δικηγόρος του άλλου μέρους και ο συμβολαιογράφος για την έναρξη της διαδικασίας του διαζυγίου. Ένας από τους δικηγόρους συντάσσει το κείμενο που αφορά τη συμφωνία των συζύγων για τη λύση του γάμου. Σε αυτή την συμφωνία μπορεί να περιλαμβάνεται η συμφωνία των μερών για θέματα της γονικής μέριμνας κλπ ή να είναι αυτοτελής. Στη συνέχεια, ο άλλος δικηγόρος ελέγχει αυτό το κείμενο στο οποίο και ο πελάτης του δηλώνει τη συμφωνία του για τη συναινετική λύση του γάμου και επιβεβαιώνει την επιλογή του συμβολαιογράφου που θα συντάξει τη σχετική συμβολαιογραφική πράξη και ο πελάτης του και επιβεβαιώνει την επιλογή του συμβολαιογράφου που θα συντάξει την σχετική συμβολαιογραφική πράξη. Οι σύζυγοι, μέσω της πλατφόρμας, δηλώνουν ότι συναινούν στο τελικό κείμενο και στην ολοκλήρωση της διαδικασίας, χωρίς να απαιτείται βεβαίωση για το γνήσιο της υπογραφής τους (ΑΚ 1441 παρ.3 εδ. γ).

Ο συμβολαιογράφος λαμβάνει ηλεκτρονικά τη συμφωνία για τη λύση του γάμου, καθώς και κάθε χωριστή συμφωνία για την κατανομή της γονικής μέριμνας, την επιμέλεια, τον τόπο διαμονής, την επικοινωνία και τη διατροφή των ανήλικων τέκνων, μαζί με τα ειδικά πληρεξούσια των πληρεξούσιων δικηγόρων (ΑΚ 1441 παρ. 3 α). Μετά, από την ψηφιακή δήλωση της συμφωνίας των μερών αρχίζει η 10ήμερη προθεσμία για να ολοκληρωθεί η συμφωνία του διαζυγίου μέσω του συμβολαιογράφου. Αφού παρέλθει αυτή η προθεσμία ενημερώνονται οι εμπλεκόμενοι, ώστε να ολοκληρωθεί η διαδικασία. Ο συμβολαιογράφος συντάσσει πράξη με την οποία βεβαιώνει τη λύση του γάμου, επικυρώνει τις συμφωνίες των συζύγων και τις ενσωματώνει σε αυτή. Τη συμβολαιογραφική πράξη εγκρίνουν με ηλεκτρονικά μέσα τα μέρη, μαζί με τους πληρεξούσιους δικηγόρους ή μόνο οι πληρεξούσιοι δικηγόροι (εφόσον είναι εφοδιασμένοι με ειδικό πληρεξούσιο που έχει δοθεί τον τελευταίο μήνα πριν από την υπογραφή της πράξης), αφού ανέβει στην πλατφόρμα. Όταν η βεβαίωση αφορά στην επιμέλεια, επικοινωνία και διατροφή των ανήλικων τέκνων, η πράξη αποτελεί εκτελεστό τίτλο, υπό τον όρο της τήρησης των άρθρων 950 και 951 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Ακολούθως, ο συμβολαιογράφος δηλώνει την ολοκλήρωση της διαδικασίας και, εάν ο γάμος είναι θρησκευτικός, θα πρέπει να επέλθει και η πνευματική του λύση. Τέλος, ενημερώνεται το Μητρώο Πολιτών από την εφαρμογή και το συναινετικό διαζύγιο εγγράφεται στο αρμόδιο ληξιαρχείο, καθώς και τα μέρη ενημερώνονται με email για την λύση του γάμου και γνωστοποιείται ο μοναδικός κωδικός που έχει λάβει η συμβολαιογραφική πράξη του διαζυγίου.

Με αυτήν την τροποποίηση που επήλθε εν μέσω πανδημίας οδηγούμαστε στον εκσυγχρονισμό και στην απλούστευση των διαδικασιών λύσης του γάμου. Ας ελπίσουμε να προωθηθούν διαδικασίες απλούστευσης και για το κατ' αντιδικίαν διαζύγιο.

Αικατερίνη- Χριστίνα Ψαρά

